

Preab-bhialann do Dhídeanaithe

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar mhír faoi phreab-bhialann atá oscailte i nGaillimh le freastal ar na dídeanaithe atá ina gcónaí sa chathair. Sula bhféachann tú ar an mír, pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat.

- Cad is preab-bhialann ann, meas sibh?
- An féidir libh buille faoi thuairim a thabhairt faoi cé mhéad teifeach atá in Éirinn faoi láthair?

Ceist 2

Sula bhféachann sibh ar an tuairisc, déanaigí iarracht na frásaí Gaeilge atá le fáil sa mhír a cheangal leis na frásaí Béarla thíos.

1. lucht iarrtha tearmainn	a. <i>indigenous food</i>
2. dídeanaithe	b. <i>non-profit initiative</i>
3. bia dúchasach	c. <i>mental health issues</i>
4. saor in aisce	d. <i>refugees</i>
5. ionaid soláthair	e. <i>free</i>
6. óstaíocht	f. <i>asylum seekers</i>
7. tionscnamh neamhbhrabúis	g. <i>provision centres</i>
8. deacrachtaí meabhairshláinte	h. <i>hosting</i>

1	2	3	4	5	6	7	8

Féach ar an tuairisc anois le féachaint an raibh an ceart agaibh.

Ceist 3

Féach ar an tuairisc arís agus freagair na ceisteanna seo.

1. Cad a bheidh dídeanaithe ábalta a dhéanamh sa phreab-bhialann?
2. Cé mhéad dídeanaí atá sa tír faoi láthair?
3. Cá raibh Alan Goskea ag obair roimhe seo?
4. Luaigh dhá thír as ar tháinig cuid de na daoine atá ag lorg tearmainn.

Ceist 4

'Níl cead acu a **mbia** dúchasach a ullmhú.' Cuir na leaganacha Gaeilge ar fáil thíos.

my food: _____
your food: _____
his food: _____
her food: _____
our food: _____
your food: _____
their food: a mbia

Ceist 5 Luaitear cúpla tír sa mhír. An bhfuil tusa ábalta a rá as Gaeilge cad iad na tíortha a raibh tú iontu / cad iad na tíortha ba mhaith leat cuairt a thabhairt orthu? Pléigh leis an duine in aice leat iad.

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo thíos leis na daoine eile i do ghrúpa.

1. An gceapann tú gur dea-smaoineamh atá sa phreab-bhialann? Cén fáth?
2. Cad é an béile nó an saghas bia is mó a thugann sólás duit nuair a bhraitheann tú cráite?
3. An raibh tú riamh thar lear? Déan cur síos ar an mbia a bhí agat ann.

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tabhair seans do gach beirt na ceisteanna a phlé le chéile.

Ceist 2

1	2	3	4	5	6	7	8
f	d	a	e	g	h	b	c

Ceist 3

1. A gcuid bia dúchasach féin a ullmhú agus a ithe ann.
2. 3,200.
3. San Astráil.
4. An Nigéir, an Phacastáin, an Albáin, an tSiombáib, an tSiria.

Ceist 4

- *my food:* mo bhia
- *your food:* do bhia
- *his food:* a bhia
- *her food:* a bia
- *our food:* ár mbia
- *your food:* bhur mbia
- *their food:* a mbia

Ceist 5

Cabhraigh leis na foghlaimeoirí ainmneacha na dtíortha a bhfuil spéis acu iontu a chur ar fáil as Gaeilge.

Ceist 6

Cuir gach beirt nó triúr ag obair le chéile chun na ceisteanna a phlé.

Eimear Ní Chonaola

I nGaillimh, tá preab-bhialann oscailte le cuidiú le lucht iarrtha tearmainn sa gcathair¹. Tabharfar deis do dhídeanaithe bia dúchasach a dtíre a ullmhú saor in aisce, rud nach féidir leo a dhéanamh sna hionaid soláthair ina bhfuil siad ina gcónaí. Tuairim is 3,200 duine atá ag lorg tearmainn in Éirinn faoi láthair, sin dhá oiread is a bhí ann an t-am seo anuraidh.

Shane Ó Curraighín

Tá tearmann á lorg ag breis agus 3,200 dídeanaí sa tír seo agus tá 200 duine acu sin ina gcónaí in Ionaid Soláthar Díreach² i nGaillimh. Níl cead acu a mbia dúchasach a ullmhú sna hionaid seo ná tabhairt faoi óstaíocht ach an oiread. Tá tionscnamh neamhbhrabúis bunaithe i mbialann i nGaillimh ina dtugtar deis do lucht iarrtha tearmainn a mbia féin a ullmhú, gan ach an méid ar mhian leo a íoc air, agus é a roinnt ansin le mórfhobal na cathrach.

Alan Goskea

Tá an togra seo ann chun cúnamh a thabhairt do na daoine atá ag lorg tearmainn. Bhí siad ag caint faoi bhialanna a bhunú agus cúpla bliain ó shin, nuair a bhí mé thíos san Astráil, bhí mé ag obair i mbialann³ agus ní raibh aon chostas ar an bhia agus ba mhaith linn an rud céanna a dhéanamh agus fáilte a chur roimh na daoine atá ag lorg tearmainn.

Shane Ó Curraighín

Tháinig méadú faoi dhó ar líon na ndaoine ag lorg tearmainn anseo anuraidh. Is ón Nigéir, an Phacastáin, an Albáin, an tSiombáib agus an tSiria a tháinig an formhór acu.

Siphathisiwe Moyo

It was tough for me living in Direct Provision because I lived in one room with three children and I needed to choose the food that I could cook for them but I wasn't given that opportunity.

Shane Ó Curraighín

Tá lucht eagraithe na preab-bhialainne ag súil go gcuideoidh an tionscnamh seo aghaidh a thabhairt ar roinnt deacrachtaí meabhairshláinte a thagann os comhair lucht iarrtha tearmainn agus iad ag fanacht ar chinneadh faoina dtodhchaí sa tír seo.

Shane Ó Curraighín, Nuacht TG4.

¹ Córas Chonnacht

² Ionaid Soláthair Dhíreach a bheadh ann de réir CO 2016.

³ sa bhialann a deirtear